

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína, soudkyně Mgr. Lenky Krupičkové a soudce Mgr. Lukáše Pišvejce v právní věci žalobce: **Egeria, z.s.**, se sídlem Obchodní 1324, Otrokovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti: **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**, se sídlem Čerčanská 2023/12, Praha 4, zastoupený JUDr. Martinem Janouškem, advokátem se sídlem Na Pankráci 1683/127, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 4. 2025, č. j. 31 A 46/2024 - 83,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 6. 2023, č. j. HOL-13195/2023/ŽP/Ve (dále jen „rozhodnutí o povolení stavby“), Městský úřad Holešov, odbor životního prostředí, rozhodl podle § 15 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a § 11 vyhlášky č. 183/2018 Sb., o náležitostech rozhodnutí a dalších opatření vodoprávního úřadu a o dokladech předkládaných vodoprávnímu úřadu, tak, že stavebníkovi (osobě zúčastněné na řízení) povolil stavbu vodního díla „*Dálnice D49, stavba 4901 Hulín Fryšták, SO 327 Retenční nádrž v km 4,700 vpravo*“.

[2] Proti rozhodnutí o povolení stavby podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím podle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřípustné zamítl. Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) poté napadeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Za klíčové označil posouzení, zda stavební řízení o povolení stavebního objektu retenční nádrže bylo podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon EIA“) řízením navazujícím, tedy zda žalobci jakožto ekologickému spolku náleželo právo na účast v tomto řízení.

[3] Osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. Spolu s ní Nejvyššímu správnímu soudu navrhla, aby její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Návrh odůvodnila tím, že na stavbu již bylo vydáno stavební povolení. Za zásadní označila, že stavba je již zcela dokončena, je užívána v rámci předčasného užívání a připravuje se její převod do zkušebního provozu společně s dalšími objekty na trase „*Dálnice D49, stavba Hulín – Fryšták*“. Samotná stavba je liniovou dálniční stavbou, která má za cíl odvést silniční provoz z dopravně zatíženého centra zlínské aglomerace, především z měst Zlín, Otrokovice, Holešov a Fryšták. Zprovoznění stavby v celé její délce bude mít důležitý přínos pro životní prostředí obyvatel stávající zástavby a zajistí další rozvoj České republiky. Dne 19. 12. 2024 byl uveden do provozu první úsek D49 mezi Hulínem a Holešovem v délce cca 10 km, přičemž náklady na výstavbu činily téměř 6,5 mld. Kč. Stěžovatelka předpokládá, že zbývajících 7,5 km dlouhý úsek (MÚK Holešov – Fryšták) bude uveden do provozu do konce roku 2025. Nepřiznáním odkladného účinku by bylo podle jejího tvrzení znemožněno pokračování v realizaci stavby D49, konkrétně v uvedení již dokončené stavby retenční nádrže do provozu, protože by nebylo možné dokončit stavbu dálnice, což by způsobilo následky z hlediska časového i ekonomického. Napadený rozsudek může také představovat nebezpečný precedens v otázce účastenství veřejnosti – ekologických spolků v řízeních, která nepovažují správní orgány za řízení navazující ve smyslu § 3 písm. g) zákona EIA. Ačkoliv si je stěžovatelka vědoma, že důvodem pro přiznání odkladného účinku nemohou být dopady do právní sféry jiných osob, je podle ní nutné v nynější věci uvážit rovněž celospolečenské dopady. Navíc, jelikož je stavba dokončena, nehrozí již další zásahy do práv životního prostředí. Stěžovatelka dále předložila ekonomický výpočet celospolečenských dopadů, podle kterého přinese celá stavba „*Dálnice D49, stavba 4901 Hulín – Fryšták*“ celospolečenský benefit ve výši cca 1,945 milionu Kč denně, přičemž neuvedení celého úseku do provozu představuje snížení celospolečenských přínosů stavby v rozmezí od 0,911 mil. Kč až 1,555 mil. Kč za den. Zastavení samotné realizace stavby, resp. kolaudace a povolení zkušebního provozu, zasáhne podle stěžovatelky nevratným způsobem do jejích práv tak, že dojde k oddálení splnění jejích závazků.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky nevyjádřil.

[5] Žalobce ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti poukázal na obdobnou věc, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval v řízení vedeném pod sp. zn. 9 As 1/2025. V tomto řízení vystupovala i stěžovatelka, přičemž v tamní věci taktéž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žalobce upozornil, že Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 23. 1. 2025, č. j. 9 As 1/2025 - 48, odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. S ohledem na podobnost vznesené argumentace žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Závěrem poukázal na průběh řízení vedeného pod sp. zn. 9 As 1/2025 a taktéž řízení o žalobě, jež mu předcházelo.

pokračování

[6] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“) kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (v řízení o kasační stížnosti stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. První podmínkou pro přiznání odkladného účinku tak je existence nepoměrně větší újmy, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Druhou podmínkou pak je, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Obě tyto podmínky přitom musí být splněny současně.

[7] Z uvedeného vyplývá, že institut odkladného účinku má mimořádnou povahu, neboť základním pravidlem je, že kasační stížnost odkladný účinek nemá. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví totiž není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s. Odložit účinky kasační stížností napadeného rozhodnutí krajského soudu lze proto pouze výjimečně, pokud újma, která stěžovateli hrozí, je reálná, není vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž významná a jejíž vznik je v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58).

[8] Z uvedených požadavků však nelze vyvozovat, že k přiznání odkladného účinku stačí újmu ve stanovené intenzitě pouze tvrdit. Mimořádná povaha tohoto institutu totiž Nejvyššímu správnímu soudu neumožňuje, aby návrhu na odkladný účinek vyhověl pouze na základě obecných či nepodložených tvrzení, neboť v takovém případě by přiznání odkladného účinku bylo pouhou formalitou, a nikoli výjimkou. Stěžovatel proto musí v první řadě dostatečně podrobně uvést, v čem nepoměrně větší újma, která právě jemu hrozí, spočívá, jaký je její rozsah, a z jakých konkrétních okolností vyvozuje, že tato hrozba je reálná a nikoli hypotetická. Na podporu svých tvrzení pak musí navrhnout provedení odpovídajících důkazů (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[9] V posuzované věci stěžovatelka podle Nejvyššího správního soudu podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nenaplnila. V návrhu na jeho přiznání nedoložila, jaký konkrétní dopad do její majetkové sféry by případná nemožnost pokračovat v realizaci stavby D49 (spočívající v neuvedení dokončené stavby do provozu) měla. Předložila toliko dokument s názvem „*Stanovení přínosů stavby 'D49 4901 Hulín – Fryšták', ev. č. 3272851067 v prvním roce provozu (ve variantě provozu v plné délce a provozu v úseku MÚK Hulín – MÚK Holešov)*“, jenž obsahuje vyčíslení tzv. celospolečenského

benefitu, jak celé stavby dálnice, tak bez možnosti jejího zprovoznění v maximální délce. Tímto však újmu, která by jí nepřiznáním odkladného účinku vznikla, neprokázala.

[10] Jak již ve svém vyjádření uvedl žalobce, stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti taktéž ve věci vedené Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 9 As 1/2025. Věc, kterou se devátý senát zabýval, rovněž souvisela se záměrem „Dálnice D49, stavba 4901 Hulín – Fryšták“; týkala se stavebního povolení pro 11 stavebních objektů, které byly součástí podkladů pro stanovisko EIA (mimoúrovňová křižovatka, provizorní napojení R4901 na II/490, několik protihlukových stěn a několik odlučovačů ropných látek). Nejvyšší správní soud usnesením č. j. 9 As 1/2025 - 48, rozhodl mj. tak, že kasační stížnosti stěžovatelky odkladný účinek nepřiznal (výrok II. uvedeného rozhodnutí). Stěžovatelka v nyní projednávané věci přednesla téměř totožnou argumentaci, avšak ani v posuzované věci, jež se týkala toliko povolení stavby vodního díla retenční nádrže, Nejvyšší správní soud důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti za použití argumentu *a maiori ad minus*, neshledal.

[11] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že ze shora uvedených důvodů návrh stěžovatelky zamítl a kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Zároveň připomíná, že usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. července 2025

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu